

ODYSSÉ

SVENSKA KRYSSARKLUBBENS MEDELHAVSSEGLARE — nr 2/2019

SIGNALSTÄLLET

COPPERCOAT

– reality check

Vem har inte drömt om att slipa och måla varje år. Utan bevaxning skulle ju båten segla bättre. Vi gjorde vårt bästa med Sally för att uppnå detta före en längre segling.

Vi hade i flera år sneglat avundsjukt på vår granne på varvet, en Sweden yacht 50, vars botten aldrig målades. Ägaren hade haft samma färg i över tio år och båten var alltid ren i botten när hon lyftes upp på hösten. Naturligtvis blev vi nyfikna och började forska och fråga seglarvänner om Coppercoat som färgen heter. Kanske var detta något för oss?

Som kopparplåtar

Färgen kan sägas vara en modern variant av de kopparplåtar som fiskebåtar i min barndom var täckta med. Ett mycket fint kopparpulver slammas upp i en epoxi. Till en liter epoxi används två kilo kopparpulver. Epoxin tillåter kopparatomer och joner att vandra ut till ytan och efter en säsong eller två har man ett hårt skikt av kopparoxid/klorid på ytan. Det är först då man får fullt skydd mot bevaxning.

Få vänder åter

Oxidskiktet är effektivt mot bevaxning. Ytan är hård så att den enkelt kan tvättas eller skrubbas ren vid behov. Utsöndringen av koppar från ytan är mycket lägre än från andra kopparbaserade bottenfärger vilket gör den miljövänlig.

Av alla vi pratade med träffade vi bara en som provat och sedan gått tillbaka till traditionell färg.

En del säger att man måste slipa varje år före sjösättning men det är kanske ett missförstånd. Slipa behöver man, vad vi förstår, bara göra första året.

Beställs från England

Coppercoat säljs inte i Sverige. Vi beställde vår direkt från leverantören i England. Det funkade väldigt bra och vi fick snabb och bra service.

Färgen kostar ungefär tio gånger så mycket som vanlig bottenfärg. Eftersom den

ska vara i minst tio år innebär detta ingen merkostnad men heller ingen besparing. Men man sparar definitivt sina gamla axlar och rygg.

Dessutom tror vi att vi kommer att spara några upptagningar under vår långsegling, och håller den bottenfärgen längre så...

Helt barskrapat

Innan man kan lägga på färgen måste botten göras helt ren. Vi valde att blästra vår botten vilket tycks vara det vanligaste i Sverige.

Tyvärr lossade en del av gelcoaten vilket var både bra och dåligt. Bra – eftersom vi nu vet att den gelcoat vi har kvar sitter bra fast. Dåligt – eftersom det bildades en hel del mindre gropar, som senare behövde spacklas, 3-6 mm i diameter.

Ny epoxibehandling

Då båten tidigare hade ett böldpestskydd valde vi att återigen behandla. Epoxin köpte vi från Coppercoat för att försäkra oss om att den skulle funka ihop med ytskiktet. Färgen var ganska tjock men fyllde inte våra gropar i någon större utsträckning.

Vi fick spackla stora delar av botten och sedan slipa för att få ett jämnt underlag för Coppercoaten.

Tremannajobb

Så var det dags att lägga på Coppercoat. Det skall göras i flera lager vått i vått. Vår båt krävde tre personer under en dag. All levererad färg ska läggas på, minst fyra lager. Det skall dessutom vara minst 15 grader varmt. Vår båt fick stå i uppvärmt utrymme inomhus under hela arbetet. Andra väljer att göra

jobbet under sommaren då man kan stå utomhus.

Treveckorsjobb

För vår del tog hela behandlingen ganska lång tid. I princip gjordes den i följande steg.

- Fullständig blästring, slipning och rengöring till ren och torr yta – tre dagar
- Tre lager epoxi, ett per dag – tre dagar
- Härdningstid epoxi med spackling mot slutet – fem dagar
- Slipning epoxi och spackel – en dag
- Applicering av Coppercoat – en dag
- Härdningstid Coppercoat – fem dagar

Totalt, med lite reservtid, tog det tre veckor. Lite extratid behövdes när stöttor måste flyttas för att klara hela botten.

Svagt skydd i början

Coppercoat har ett ganska svagt skydd i början. Speciellt om man sjösätter i varmt vatten riskerar man bevaxning första året. För att få bättre skydd direkt vid sjösättningen slipade vi ytan dagen innan med fint sandpapper. Detta frilägger koppar som snabbt kan oxidera och bilda ett skydd.

För att försöka få bättre skydd mot bevaxning kopparpläterade vi vår propeller. Detta har i Västskustkretsens tester visat sig ge ett bra skydd.

S-drev och bogpropeller målades med Hempel Silic One. Färgen var lite svårjobbad och fortfarande efter flera dagar ganska mjuk med en silikonaktig yta som var lite läskig att ta på.

– Det är precis så larverna skulle tänka och sedan simma åt ett annat håll, sa vår vän målarmästaren.

Skrubbade lätt

Vi har nu legat i vattnet i två år. Första säsongen seglade vi ned till Portugal där vi låg i Lagos i fem månader. Sedan har vi seglat i västra Medelhavet och legat i Gaeta på Italiens västkust över vintern.

På vägen ned hade vi skrubbat bort alger från botten några gånger. Det går ganska lätt med en skurborste eller en slipduk, typ Scotchbrite.

Vi valde att ta upp innan vi lämnade Lagos efter tolv månader i saltvatten.

Högtryckstvätt

Vi kände förtroende för vår bottenbehandling och det såg bra ut när vi snorklade. Men, vi ville börja segla med en ren fin botten och kolla allt under vattenlinjen. Botten hade ett lager grön beväxning som enkelt spolades av med högtryckstvätt.

Allt som målats med Hempelfärgen hade klarat sig helt utan beväxning. Bogpropellern, som vi tidigare provat att måla med flera olika färger utan framgång, hade all sin Hempelfärg kvar.

Den kopparpläterade foldingpropellern var den som klarat sig sämst. Där satt som vanligt en hel del snäckor.

Extraskrubbing

Andra året har vi haft tunn beväxning av alger som vi med jämna mellanrum tvättat bort med borste eller slipduk när vi badat. Efter sju veckor stillaliggande i Fiumicino utanför Rom i augustivarmt vatten fick vi skrubba lite extra.

Vi har ibland också varit tvungna att ta till lite grövre verktyg för att hålla propellern ren. Det är enda stället vi har havstulpaner. Med detta lätta tvättande har vi haft samma prestanda för båten under hela säsongen.

Vi seglar mycket lättvind och kan enkelt märka om vi skulle få beväxning. Likadant märks det direkt vid motorgång i bleke om något inte är rent.

Sparade slantar

Inför tredje säsongen ser botten bra ut från bryggan. Vi kommer att segla från Italien mot Egeiska havet utan att lyfta och på så sätt spara ett antal tusenlappar.

Vi räknar med att skrubba lite när vattnet blir badvarmt. Så länge offeranoderna klarar sig håller vi båten i vattnet. Nästa gång vi lyfter skall vi prova att måla också foldingpropellern med Hempel Silic One. Den snurrar ju betydligt mer än bogpropellern så vi är väldigt nyfikna på om färgen kommer att sitta kvar.

Håkan Landberg

A sailor's paradise

10th GÖRAN SCHILDT REGATTA
GET CLOSE

15-19 SEPT. 2019
IN THE SOUTHEAST AEGEAN SEA
LEROS-PATMOS-SAMOS-LEROS
GREECE

MORE INFORMATION:
GORANSCHILDTREGATTA@GMAIL.COM

 VILLA KOLKIS VÄNNER

Mårten ska koordinera GS-regattan

Mårten Johansson har engagerats som koordinator för Christine och Göran Schildt stiftelsens hela verksamhet på Leros.

Där ingår flera olika temaresor, diverse utställningar och den årliga Göran Schildt regattan som i år firar tioårs jubileum.

Mårten är en personlig vän med Christine Schildt och tidigare stadsdirektör i Raseborg i finska Ekenäs. Som sådan engagerade han sig aktivt i kultursamarbetet mellan Ekenäs och Leros. Han är också en av regattans mest erfarna seglare som deltagit i sju seglingar i olika båtar.

Tillsammans med Antonis Assimacos från Hellenic Offshore Racing Club och Alexis Charalampidis, ordförande för Leros Nautical Club kommer Mårten nu att ingå i regattans organisationskommitté.

Schildt-stiftelsens hela verksamhet på Leros har anförtratts en stödförening "Villa Kolkis Vänner" som Mårten är ordförande för. Den har fått sitt namn efter Christines och Görans bostad på Leros och finns på Facebook och den egna hemsidan www.villakolkis.org. Där kan du

få mer information om regattan och ladda ner de blanketter som behövs för registreringen.

E-postadressen till regattan är goranschiltdregatta@gmail.com.

Mårten berättar att tretton båtar hittills anmält sig till årets regatta och några redan till den år 2020. Vill du vara med så dröj inte för länge. Det finns begränsad plats i hamnarna som regattan besöker.

Mårten Johansson